

Expunere de motive

Propunerea legislativă are în vedere asigurarea anumitor aspecte referitoare la dreptul persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale de a beneficia de prezumția de nevinovăție până la dovedirea vinovăției prin hotărâre definitivă, precum și consolidarea dreptului de a fi prezent la propriul proces.

Directiva privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale, adoptată de către Parlamentul European și al Consiliul Uniunii Europene la data de 09 martie 2016, publicată în Jurnalul Oficial la data de 11 martie 2016 reprezintă necesitatea existenței unei reglementări unitare în cadrul Procedurii Penale.

Directiva care a intrat în vigoare la data de 31 martie 2016 trebuie pusă în aplicare de către statele membre, prin lege dar și prin actele administrative necesare, pentru a se conforma directivei până la 18 luni de la publicarea acesteia.

Punerea în aplicare a normelor prevăzute de Directivă, sunt necesare pentru evitarea situațiilor de penalizare României de către Curte de Justiție a UE, ceea ce s-a întâmplat în numeroase cazuri. Cum ar fi cazul recent, în care Comisia Europeană a decis, la 19 noiembrie 2015 să trimită România în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru lipsa transpunerii în legislația națională a normelor privind conținutul de sulf al combustibililor marini, la 17 luni de la expirarea termenului limită, prevăzut în Directiva 2012/33UE. Având în vedere precedentul existent și că articolul 14 alineatul (1) al Directivei nr. 2016/343 formulează clar că: „statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 aprilie 2018”, ca atare pentru ca și actele administrative necesare pentru conformare cu prevederile Directivei, este necesară dezbateră în procedură de urgență a legii.

Această inițiativă a fost înregistrată de către UDMR în data de 06.04.2016. În Senat a fost dezbătută în cadrul Comisiei pentru drepturile omului, culte și minorități, unde a primit **aviz favorabil**. În urma dezbaterilor din Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări precum și cele din ședința comună a Comisiei juridice de numiri, disciplină, imunități și validări și a Comisiei pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului nu a fost emis niciun aviz sau raport.

Comisia sesizată în fond ar fi trebuit să depună raportul până în data de 20 septembrie a anului trecut. Ceea ce nu s-a întâmplat din cauza tergiversărilor Ministerului de Justiție, condus de către doamna ministru Raluca Prună. În data de 27 decembrie 2016, Biroul Permanent al Senatului, prin interpretarea alin.(5) al art. 63 al Constituției României, a considerat că inițiativa trebuie clasată.

Astfel a luat sfârșit periplul legislativ de 9 luni al acestei inițiative, astfel s-a pierdut un an din perioada în care România trebuie să se conformeze Directivei. Au mai rămas încă 1 an și 2 luni pentru punerea în aplicare inclusiv a actelor administrative generate de lege.

Directiva vizează următoarele drepturi: dreptul de a nu fi prezentat ca vinovat de către autoritățile publice înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, faptul că sarcina probei îi revine acuzării, iar orice îndoială rezonabilă privind vinovăția ar trebui să fie în beneficiul acuzatului, dreptul de a nu se autoincrimina, dreptul de a nu coopera și dreptul de a păstra tăcerea, respectiv dreptul de a fi prezent la propriul proces.

Prezumția de nevinovăție pleacă de la premisa că sarcina probei revine acuzării, iar orice îndoială cu privire la vinovăție ar trebui să fie în beneficiul persoanelor suspectate sau acuzate (*in dubio pro reo*). Consecința acestui fapt este aceea că hotărârea instanței trebuie să se întemeieze pe probe astfel cum îi sunt prezentate, și nu pe simple acuzații sau presupuneri.

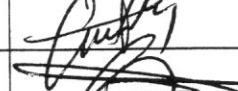
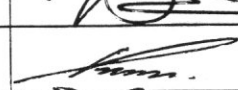
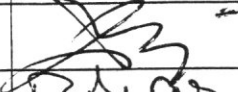
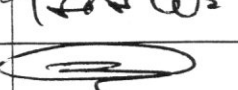
Actualul Cod de Procedură Penală cuprinde, parțial, reglementarea principiilor și drepturilor fundamentale prevăzute de Directiva mai sus amintită, dar totuși necesită completare și modificare. Noua reglementare va cuprinde o abordare mai aprofundată și mai exactă cu privire la principiul de nevinovăție precum și a dreptului de a fi prezent la propriul proces. Astfel dreptul la prezumția de nevinovăție a persoanelor suspectate sau acuzate până în momentul stabilirii vinovăției prin hotărâre, vor fi protejate la un nivel mai ridicat. Din păcate în prezent deși prezumția de nevinovăție este garantată de lege, acesta adeseori este nesocotit prin așa-zisă „telejustiție” la care contribuie prin declarații tranșante magistrați, sau materiale care provin de la organele de urmărire penală, fără ca împotriva acestora să se îndrepte statul.

CEDO a susținut în mod constant că cea mai adecvată formă de reparație în cazul unei încălcări a dreptului la un proces echitabil constă în readucerea, în măsura posibilităților, a persoanelor suspectate sau acuzate în situația în care s-ar fi aflat dacă drepturile lor nu ar fi fost încălcate. Însă persoana astfel pusă la zid nu numai că uneori stă arestată preventiv degeaba, dar, chiar achitată fiind nu-și mai poate relua statutul avut anterior în societate.

Având în vedere cele de mai sus, supunem Parlamentului spre dezbateră și adoptare prezenta inițiativă legislativă.

Listă inițiatori:

Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de Procedură Penală, în vederea dezbaterii și adoptării în procedură de urgență.

Nume Prenume	Calitatea parlamentară	Grup Parlamentar	Semnătură
✓ KELEMEN HUNOR	deputat	UDMR	
✓ MARTON ARPAD	deputat	UDMR	
✓ CSEKE ATTILA	senator	UDMR	
✓ KOROSI ATTILA	deputat	UDMR	
✓ SZABO ODOM	deputat	UDMR	
✓ CSEP EVA ANAREA	deputat	UDMR	
✓ BOMBA BALAZS	deputat	UDMR	
✓ VASS LEVENTE	deputat	UDMR	
✓ BERTHI AKOS	senator	UDMR	
✓ BENCSE ERIKA	deputat	UDMR	
✓ MAGYAR LORANT BALINT	deputat	UDMR	

[illegible]